

ledsage sig til de ukendte Egne ved Kap York. Derefter udtaler Direktoratet sig særlig mod Planen for det Arbejde, de ville udføre, og henviser til, at man hidtil kun har givet Adgang til Grønland for videnskabelige Ekspeditioner og ikke for litterære, som der her er Tale om. Direktoratets Udtalelser bleve af mig overgivne til Andragerne, for at de paa ny kunde faa Lejlighed til at overveje hele denne Sag og overveje de Vanskeligheder og Besværigheder, som i Direktoratets Betænkning udmaltes for dem: Andragerne forsikrede imidlertid i en lang Henvendelse til Indenrigsministeriet, at der ikke i, hvad Direktoratet havde fremført, var noget, der i mindste Maade havde gjort dem forskrækkede eller betænkelige. De udtalte i det fornyede Andragende: „De Vanskeligheder, vor Plans Gennemførelse vil kunne støde paa, eksistere, naar rent bortses fra selvfølgerige Hindringer, som Vejr og Vind, Temperatur- og Isforhold, alene i Direktionens ubegrundede Uvillie mod vor Ekspedition, i hvilken Anledning det maa være os tilladt at bemærke, at Direktoratet har som Princip, at ingen, der vil studere og skildre Mennesker i Grønland, maa komme derop, og at Direktoratet har udtrykt dette Princip over for Mylius-Erichsen og Rasmussen i følgende historiske Ord: Nu har i snart 200 Aar ingen Skribent af Fag faaet Lov til at rejse til Grønland, hvorfor skulle vi saa give Tilladelsen nu? Saa henviser Andragerne i øvrigt til de mange anerkendende og rosende Erklæringer fra artiske rejsende, der kende Grønland ganske anderledes end Direktoratet, forsvare paa ny deres Plan, i øvrigt med meget stærke Ord, og hentyde i øvrigt til, at saa snart de havde forladt Upernivik og vare gaaede videre imod Kap York, vare de i det hele taget uden for Direktoratets Omraade og behøvede ikke der at spørge om Tilladelse.

Jeg beder fastholdt, hvad Ekspeditionens Formaal var. Dens Opgave var jo ikke en Undersøgelse af ukendte Egne mod Nord; det var ikke en Ekspedition, der søgte at komme saa højt op Nord paa som muligt. Havde dette været deres Plan, havde de villet slaa Rekorden med Hensyn til at naa nordlige Breddegrader, vilde jeg sikkert ikke have givet disse tre

unge Mennesker denne Tilladelse, saa vilde jeg ikke have betragtet denne Ekspedition som tilstrækkelig udrustet til at søge mod Nordpolen. Nej, hvad de vilde, var at faa Tilladelse til at gaa i Land paa Grønland og besøge de grønlandske Kolonier for at skildre Forholdene der. I Andragendet angiver Mylius-Erichsen sin Opgave saaledes: „Jeg har kortelig den Opgave at indsamle Materiale til en almenlæselig Skildring af Natur og Mennesker samt Erhvervsforhold i Grønland.“ Moltke udtaler: „Som Maler med Blyant og Farver at skildre den grønlandske Befolkning og Natur, som jeg har lært at kende allerede i 1898, da jeg deltog i en Ekspedition“, og Rasmussen udtaler: „Min Hovedopgave bliver en systematisk Opsamling af grønlandske Folkesagn“. Jeg erindrer altsaa om, at hvad der for mig forelaa, var ikke en Ekspedition, der vilde søge at trænge højt mod Nord, op mod Nordpolen, men en Ekspedition af tre Mænd, der vilde have Tilladelse til at besøge vore Kolonier, en Litterat, en Maler og en Mand, der som udmærket hjemme i det grønlandske vilde optegne Folkesagn. Disse Mænd androge kun om at faa Lov til at besøge de danske Kolonier i Grønland og opholde sig der en Tid for senere at skildre Landet og Befolkningen og skrive en Bog derom. Deres Ansøgning var anbefalet af alle vore Grønlandsfarere og Grønlandsforskere, og jeg fandt mig derfor foranlediget til efter den ny Henvendelse og det ny Andragende at give Tilladelsen. De afrejste saa efter Planen med „Godthaab“. Før deres Afrejse havde imidlertid de to af Ekspeditionens Medlemmer været en Tur i Dundee for at træffe Aftale med skotske Hvalfangerskibe om eventuelt at hente dem ved Kap York. De havde formodentlig selv set, at deres Plan kunde have et svagt Punkt, nemlig i Turen til Kap York og da navnlig i Tilbagereisen herfra og have derfor villet sikre sig en Retræte ved Hjælp af Skibslejlighed. De rejste saa til Skotland, for, som de sagde til mig, at træffe Aftale med de skotske Hvalfangere om at blive afhentede ved Kap York, og jeg havde al Grund til at tro, skønt det var ikke blevet direkte meddelt til Direktoratet, at de havde sluttet tilstrækkelig Aftale derom. Det viste sig nu imid-